

Диверсійні загрози: виявлення та протидія в сучасних умовах

У цій презентації ми розглянемо основні ознаки диверсії та способи її виявлення в сучасних умовах.

Диверсія – це:

навмисні дії або сукупність дій, спрямованих на підрив або ослаблення державної безпеки, інфраструктури, військової сили або економічної стабільності країни.

Диверсія може мати різні форми: від фізичних активів (наприклад, пошкодження інфраструктури) до інформаційних атак (поширення дезінформації або фейкових новин).

Розуміння різних проявів диверсії є першим кроком до ефективної протидії цій загрозі.

Як розпізнати диверсію?

Розпізнавання диверсійних дій — важливий елемент підтримки громадської безпеки. Диверсії можуть проявлятися в різних формах, починаючи від фізичних актів пошкодження об'єктів і завершуючи інформаційними атаками.

Підозріла активність

Під диверсійною активністю можна розуміти будь-яку незвичайну або необґрунтовану діяльність на важливих стратегічних об'єктах, що має на меті завдати шкоди або зіпсувати їх роботу.

Неочікувані пошкодження

Часті аварії або поломки на важливих інфраструктурних об'єктах також можуть бути наслідком диверсійних дій. Особливо підозрілими є ті випадки, коли ці поломки не мають явних технічних причин і виглядають як навмисні.

Діяльність з ознаками диверсії

Незвичайна інформаційна активність

Інформаційна диверсія є одним із сучасних інструментів для дестабілізації ситуації в країні або громаді. Поширення неправдивих або маніпулятивних новин може привести до паніки, втрати довіри до органів влади або армії, а також збільшити соціальне напруження.

Підозріли особи

Один із найбільш очевидних ознак можливих диверсій — це присутність людей, які ведуть спостереження або здійснюють дії, які можуть бути частиною підготовки до диверсійних атак. Важливо вчасно визначити такі дії та повідомити про них відповідним органам.

Приклади підозрілої активності

Електростанції

Якщо біля електростанції або лінії електропередач з'являються люди, які не мають права доступу до таких об'єктів, або якщо з'являється транспорт чи техніка, яка не є частиною штатного обслуговування — це може бути ознакою підготовки диверсій

Військові бази

Підозрілими можуть бути люди, які намагаються отримати доступ до інформації про розташування військових об'єктів, знімають фотографії чи відео без дозволу, або ведуть активне спостереження з великої відстані.

Залізничні лінії

Незвичайна активність на залізничних шляхах, наприклад, наявність сторонніх предметів на рейках, поява осіб, які не мають відношення до технічного персоналу, або спроби маніпулювання сигналами, можуть вказувати на диверсію.

Ознаки неочікуваних пошкоджень

Постійні аварії

Якщо на певному об'єкті, наприклад, залізничному мосту, відбуваються аварії частіше, ніж раніше, це можна свідчити про заплановані диверсійні акти.

Пошкодження обладнання

Незрозумілі поломки системи керування на електростанціях, водоочисних спорудах, інтернет-кабелях або системах транспорту можуть свідчити про диверсію.

Підозріли збіги

Якщо пошкодження об'єктів відбуваються синхронно або у кількох місцях одночасно, це також є ознакою запланованих дій.

Незвичайна інформаційна активність

Фальшиві новини

Раптове поширення новин, які знецінюють зусилля армії, розширюють інформацію про нібито масові втрати або підрив довіри до керівництва країни, можуть бути частиною інформаційної диверсії.

Провокаційні повідомлення

Повідомлення, які підбурюють людей до дій проти влади або закликають до насильства, є характерною ознакою інформаційної атаки.

Цільові атаки на авторитетні джерела

Якщо виникає масовий тиск або дискредитація офіційних джерел інформації, це може бути частиною стратегії дезінформації, спрямованої на створення хаосу.

Як розпізнати підозрілих осіб

Незвичайне спостереження

Люди, які знаходяться біля стратегічних об'єктів (електростанції, водопостачання, військові бази) і ведуть спостереження або фотографують об'єкти з незвичайних ракурсів, можуть готувати диверсію.

Постійна присутність без причини

Одна й та сама особа кілька разів з'являється біля об'єкта, не маючи видимої причини (наприклад, непрацюючи або не проживаючи поблизу).

Спостереження за транспортом

Якщо особа спостерігає за рухом транспорту, вантажних машин або військових конвоїв, це може бути частиною розвідки для планування диверсійної операції.

Як діяти, якщо ви помітили ознаки підозрілої активності?

Повідомте про підозрілі дії

Якщо ви стали свідком підозрілих дій або осіб, які зауважили, зараз повідомте місцеві правоохоронні органи або службу безпеки.

Не вступайте в контакт із підозрілими особами

Залиште це професіоналам. Ваша безпека є пріоритетом.

Фіксуйте деталі

Якщо можливо, запам'ятайте або зафіксуйте деталі (номер транспортних засобів, одяг осіб, час подій), щоб полегшити роботу правоохоронних органів.

Небезпека інформаційної диверсії та як протистояти фейковим новинам

Інформаційна диверсія — це форма диверсії, спрямована на підрив громадської думки, поширення паніки, зниження морального духу або створення хаосу в суспільстві через використання неправдивої інформації чи маніпуляції.

Ознаки інформаційної диверсії:

Фейки: Фальшиві новини, створені з наказом обману, часто супроводжуються сенсаційними заголовками або драматичним змістом.

Дезінформація: Викривлена інформація, що вводить в оману, часто націлена на дискредитацію урядових або військових структур.

Пропаганда: Спроби використати емоційно насичені матеріали для зміни переконань або стимулювання антидержавних настроїв.

Як протистояти фейковим новинам:

Перевіряйте джерела

Довіряйте лише офіційним або перевіреним медіаресурсам, які мають хорошу репутацію.

Критично ставтеся до інформації

Якщо новина здається надто сенсаційною або викликає сильні емоції, краще перевірте її в кількох джерелах.

Використовуйте факти

Спирайтеся на інформацію з офіційних заяв, урядових ресурсів або організацій, які займаються фактчекінгом.

Будьте обережні з соціальними мережами

Перед тим, як поширити інформацію, перевірте її достовірність.

Способи вербування підлітків у диверсійні організації

Вербування підлітків у диверсійних та терористичних організаціях здійснюється через маніпуляції їхнім почуттям несправедливості, бажанням змін або через примус. Вербувальники незаконно використовують психологічний тиск, інтернет та соціальні мережі для залучення молоді до своєї діяльності.

Основні способи вербування

Соціальні мережі та чати

Через платформу спілкування вербувальники можуть залучити молодь до обговорення політичних чи соціальних проблем, збільшивши їх до радикальних дій.

Ідеологічне залучення

Використання ідей патріотизму або боротьби за свободу може служити механізмом для маніпулювання молодими людьми.

Фінансова мотивація

Деякі підлітки можуть бути залучені через обіцянки грошової винагороди за виконання певних дій або збору інформації. В більшості випадків, підлітки так і не отримують виплату, натомість маючи проблеми з законом

Під тиском або обманом

Вербування може відбуватися через шантаж або обман (наприклад, обіцянки діяльності "легкої допомоги", що насправді є частиною диверсійної).

Психологічні аспекти вербування

Маніпуляція почуттями

Вербувальники часто грають на почутті несправедливості та бажанні змін, які притаманні багатьом підліткам. Вони використовують ці емоції, щоб спрямувати енергію молоді у деструктивне русло.

Психологічний тиск

Застосовуються різні форми психологічного тиску, включаючи залякування, шантаж або створення відчуття боргу. Це може змусити підлітка відчувати, що у нього немає вибору, крім як співпрацювати.

Використання інтернету

Соціальні мережі та онлайн-платформи стають ключовим інструментом для вербувальників, дозволяючи їм легко знаходити та маніпулювати вразливими молодими людьми.

Ознаки можливого вербування

Раптова зміна поведінки

Різкі зміни у поведінці, інтересах або колі спілкування можуть бути сигналом про вплив вербувальників.

Секретність онлайн-активності

Надмірна секретність щодо онлайн-спілкування або раптове збільшення часу, проведеного в інтернеті, може вказувати на проблему.

Інтерес до радикальних ідей

Раптовий інтерес до екстремістських ідеологій або радикальних політичних рухів може бути ознакою впливу вербувальників.

Ізоляція від друзів та сім'ї

Поступове відсторонення від звичного кола спілкування та сімейних зв'язків може свідчити про негативний вплив.

Як уникнути вербування:

Будьте обережні з контактами в Інтернеті

Не вступайте в дискусії або групи, які закликають до насильницьких чи радикальних дій. Детально вивчайте та пересвідчуйтеся в тому, що дійсно ведете діалог з відомою та знайомою вам людиною.

Розповідайте батькам або викладачам

Якщо хтось у мережі або поза нею намагається залучити вас до незаконної діяльності, дізнатися важливу інформацію, шантажує чи схиляє до протиправних дій одразу повідомляйте про це дорослих.

Юридична відповідальність за участь у диверсійній діяльності

Участь у диверсійній діяльності є серйозним злочином, який карається законом. В Україні існує низка статей кримінального кодексу, які передбачають покарання за диверсії та тероризм. Кримінальна відповідальність за ці злочини настає з 14-ти років.

Навіть участь у підготовці диверсій або передачі інформації, яка може бути використана для таких цілей, є кримінальним злочином. Незнання закону не звільняє від відповідальності, і участь у диверсійних або терористичних актах може мати серйозні правові слідки для майбутнього.

Кримінальна відповідальність за участь у диверсійній діяльності

Диверсія (стаття 113 Кримінального кодексу України)

вчинення дій, спрямованих на пошкодження об'єктів, які мають стратегічне значення для країни. Покарання: до 15 років позбавлення волі або довічне ув'язнення.

Участь у терористичних організаціях (стаття 258-3)

покарання за активну участь у терористичних групах або організаціях, до 15 років ув'язнення.

Розголошення державної таємниці (стаття 328)

передача інформації, яка може сприяти вчиненню диверсії, карається позбавленням волі на строк до 10 років.

Вербування підлітків або участі у злочинній діяльності (стаття 304)

залучення неповнолітніх до злочинної діяльності передбачає від 3 до 7 років ув'язнення.

Пам'ятайте, що участь у диверсійній діяльності має серйозні юридичні наслідки. Будьте пильними, довіряйте своїй інтуїції та не соромтеся звертатися за допомогою, якщо відчуваєте загрозу. Ваша безпека та майбутнє варті того, щоб бути обережним та інформованим.

**Дякуємо за
увагу**

